

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – DUBEN 2019

1. 4. ve 22.00 SELČ
15. 4. ve 21.00 SELČ
30. 4. ve 20.00 SELČ

Platí na celém území ČR

Pozice planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

VIDITELNOST PLANET

- Merkur – nepozorovatelný
- Venuše – ráno za svítání nízko nad východem
- Mars – na večerní obloze
- Jupiter – v druhé polovině noci
- Saturn – ráno nad jihovýchodem
- Uran – nepozorovatelný
- Neptun – nepozorovatelný

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

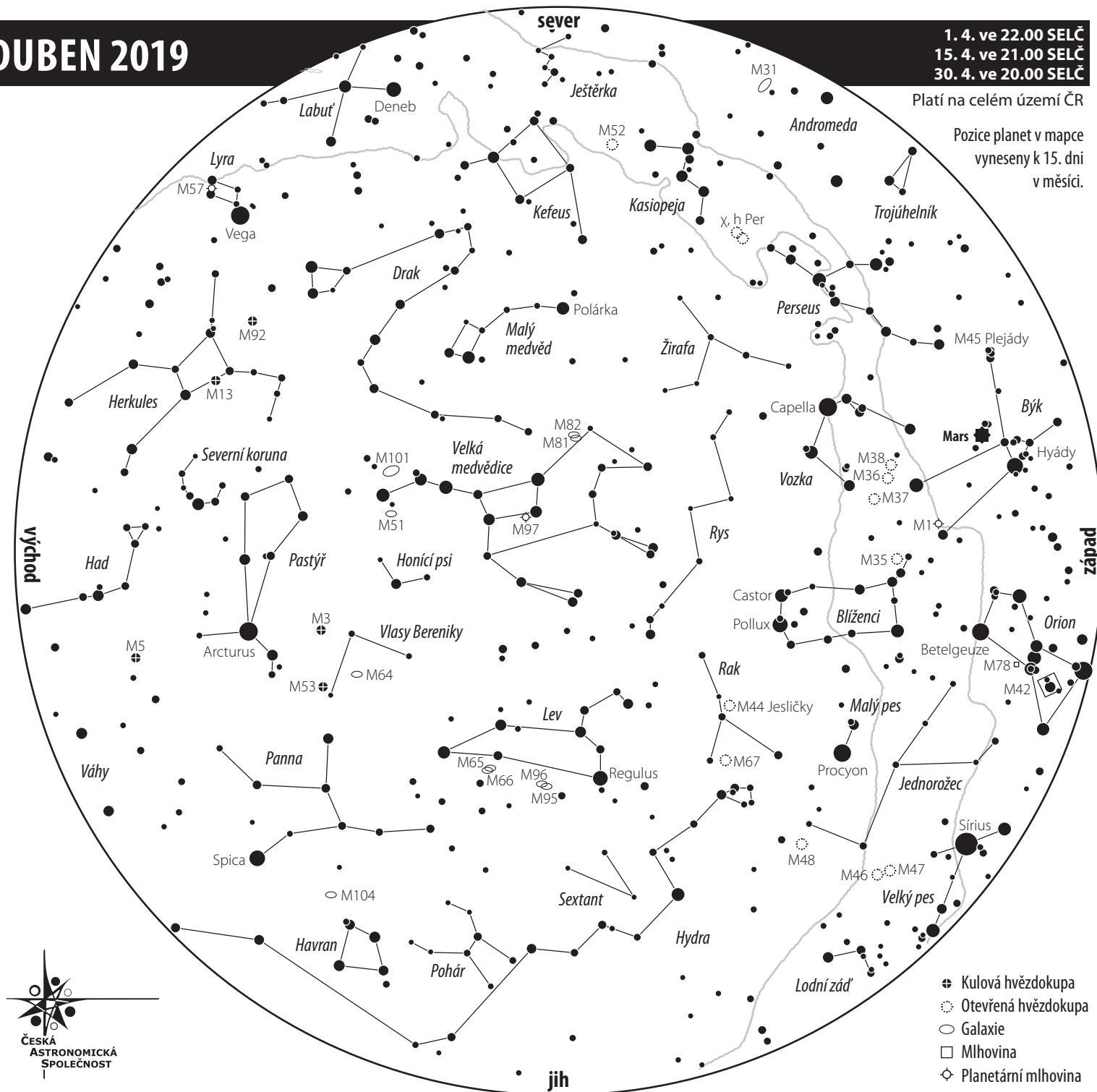
1. Měsíc v apogeju (nejdále od Země – 405 577 km)
2. Konjunkce Merkuru s Neptunem
5. Planetka č. 7 Iris v opozici se Sluncem (9,4^m)
5. Měsíc v novu (08.50 UT)
6. Měsíc v konjunkci s Uranem
10. Venuše v konjunkci s Neptunem
10. Planetka č. 2 Pallas v opozici se Sluncem (7,9^m)
11. Merkur v největší západní elongaci
12. Měsíc v první čtvrti (19.06 UT)
13. Měsíc v Jesličkách
16. Měsíc v perigeju (nejblíže Zemi – 364 205 km)
19. Měsíc v úplňku (11.12 UT)
22. Maximum meteorického roje Lyrid
22. Uran v konjunkci se Sluncem
24. Planetka č. 44 Nysa v opozici se Sluncem (9,9^m)
25. Měsíc v konjunkci se Saturnem
26. Měsíc v poslední čtvrti (22.18 UT)
28. Měsíc v apogeju (nejdále od Země – 404 582 km)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 hod.

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně
ke stažení vždy na počátku měsíce na webu

www.udalosti.astronomy.cz a www.astro.cz

Sledujte také rubriku Vesmírný týden na www.astro.cz

ČESKÁ
ASTRONOMICKÁ
SPOLEČNOST

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – DUBEN 2019

Ačkoliv je **Merkur** 11. 4. v maximální západní elongaci $27,6^\circ$ od Slunce, jeho šance na spatření za svítání je téměř nulová. Nedaleko Merkuru se pohybuje i **Venuše**, která by díky svému vyššímu jas našemu zraku uniknout neměla, ale i tak bude jen velmi nízko nad JVV. **Mars** zůstává na večerní obloze, spatříme jej v první polovině noci. První dubnovou dekádu se bude pohybovat mezi Hyádami a Plejádami. Dne 9. 4. bude v konjunkci s Měsícem (Mars $5,5^\circ$ severně). Seskupení srpku Měsíce, hvězdokupy Plejády, Marsu a Hyád s Aldebaranem bude dobře pozorovatelné na večerní obloze. Na Marsu jinak díky jeho úhlovému průměru pod $5''$ nespatříme nic zajímavého, pouze velkým dalekohledem za dobrého seeingu a při velkém zvětšení můžeme zahlédnout ty nejvýraznější albedové útvary. **Jupiter** svítí na obloze ve druhé polovině noci a kulminuje nad ránem. Aktuální pozice čtyř nejjasnějších měsíčků dokáže zobrazit řada aplikací pro mobilní telefony, případně interaktivní nástroje na webu (např. https://s22380.pcdn.co/wp-content/plugins/observing-tools/jupiter_moons/jupiter.html). Predikci přechodu GRS spočítá třeba další aplikace na webu Sky and Telescope (<https://www.skyandtelescope.com/observing/interactive-sky-watching-tools/transit-times-of-jupiters-great-red-spot/>) **Saturn** se stále široce rozevřenými prstenci můžeme pozorovat ráno nad jihovýchodním obzorem. Seskupení Měsíce, Antaru a Jupiteru spatříme ve dnech 22. a 23. 4. ve druhé polovině noci. Ke konjunkci Měsíce se Saturnem dojde 25. 4. v 16 hodin. Saturn bude pouhých $0,8^\circ$ severně. Měsíc v blízkosti Saturnu tedy uvidíme 25. a 26. 4. ráno nad jihovýchodním obzorem. Planety **Uran** a **Neptun** nebudou v dubnu viditelné díky blízkosti Slunce (Uran v konjunkci se Sluncem 22. 4.).

V dubnu prolomí hranici 10 mag hned tři **planetky**, které se dostanou do opozice se Sluncem. Nejjasnější a nejznámější je v pořadí druhý objekt objevený v pásu mezi Marsem a Jupiterem v březnu 1802 Olbersem v Brémách. **Pallas** zaujímá druhé místo i svojí velikostí (kolem 500 km). V dubnu jej bez problémů vyhledáme triedrem nebo malým dalekohledem jako hvězdičku 8 mag nedaleko nejjasnější hvězdy severní oblohy Arctura podle přiložené mapky vpravo. Zde jsou polohy planetky vyneseny po třech dnech (hvězdy do cca 8,5 mag).

Ze **zákrytů** jasnějších hvězd Měsícem stojí za zmínku snad pouze vstup hvězdy 53 Leo (5,3 mag) za neosvětlenou část Měsíce nad ránem 16. dubna.

Po tučnějších kometárních měsících přichází chudší období, ve výhledu nemáme žádnou známou vlasatici v dosahu malých dalekohledů, tedy s jasnem pod 10 mag. Nezbyvá než doufat, že se nějaká nová objeví a předvede nám svoji krásu. Majitelé větších přístrojů si jistě své kometární cíle najdou, třeba díky webu Seiichi Yoshidy <http://aerith.net>.

Dlouho nebyla řeč o žádném meteorickém roji a to z důvodu tzv. jarní díry (období od ledna do dubna), kdy není v činnosti žádný výraznější meteorický roj. Teď jsme se konečně dočkali a čeká nás jeden z nejznámějších – **Lyridy**. Tento roj můžeme pozorovat přibližně od 16. do 26. dubna. Maximum nastává v noci z 22. na 23. dubna Bohužel letos si ho příliš neužijeme, pozorování bude rušit Měsíc, který je krátce po úplňku.

